

عنوان مقاله:

ارزیابی نقش لند فرم‌های ژئومورفولوژیکی در استراتژی دفاعی و امنیتی و پدافند غیرعامل کشور مطالعه موردی: ناحیه مرزی خراسان شمالی

محل انتشار:

علوم و فنون مرزی، دوره 8، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

محمدعلی زنگنه اسدی - دانشیار ژئومورفولوژی، دانشگاه حکیم سبزواری،

ابراهیم تقوی مقدم - دکترای ژئومورفولوژی، دانشگاه حکیم سبزواری،

فرشته بیرامعلی - دانشجوی دکترای ژئومورفولوژی، دانشگاه حکیم

خلاصه مقاله:

آگاهی و شناخت لندفرم‌ها و عوارض ژئومورفولوژیکی مناطق مرزی از مهم‌ترین اقدامات اولیه برای آمایش و برنامه‌ریزی پدافندی و آمایش دفاعی کشور است که چشم‌پوشی از این پدیده‌های ژئواستراتژیک طبیعی می‌تواند لطامات جبران‌ناپذیری در کنترل و مدیریت دفاعی و امنیتی کشور داشته باشد. منطقه مرزی شمال شرق کشور از دیرباز تحت یورش اقوام ازبک و ترکمن بوده است و با توجه به ماهیت جغرافیایی این کشورها، همواره ایران به‌عنوان یک منطقه غنی و مهم موردتوجه بوده است. از سوی دیگر با توجه به موقعیت راهبردی ایران در غرب آسیا، شناخت و ارزیابی محیطی مناطق مرزی از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است. در این تحقیق با استفاده از نقشه‌های توپوگرافی، عکس‌های هوایی، تصاویر ماهواره‌ای و مدل رقومی ارتفاعی (DEM) در منطقه سیستم‌ها و لند فرم‌های ژئومورفولوژیکی منطقه مورد شناسایی و در دیتابیس نرم‌افزار Arc Map دسته‌بندی و مورد تحلیل قرار گرفته، سپس با روش SWOT هر یک از واحدها و لندفرم‌های ژئومورفولوژیکی شامل: کوهستان، تپه‌ماهور، گالی و تنگ‌ها از نقطه‌نظر پدافند غیرعامل و ملاحظات دفاعی و امنیتی مورد ارزیابی قرار گرفت. طبق بررسی‌های صورت گرفته مرز ایران و ترکمنستان در منطقه تحقیق منطبق بر خط الراس کوه‌های هزار مسجد و کپه داغ است و در منطقه غلامان منطبق بر بستر رودخانه سومبار می‌باشد. لذا تنگ‌های سارانی و باجگیران از نقطه‌نظر پدافند غیرعامل و تمهیدات امنیتی و دفاعی کشور، اهمیت استراتژیک بالایی دارند. در راستای حفظ منابع آبی به‌منظور تأمین امنیت پایدار آبی برای مرزنشینان کشور احداث تأسیسات ذخیره آب بر روی رودخانه‌های سومبار و چندیر که به خارج از کشور می‌ریزند بسیار مهم و حیاتی است و می‌توان با اجرای این اصل پدافند غیرعامل، در آینده از کشمکش و چالش بر سر آب در مناطق مرزی جلوگیری نمود.

کلمات کلیدی:

ژئومورفولوژی، پدافند غیرعامل، دفاعی و امنیتی، ژئواستراتژیک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1150083>

